

Zawiercie – zmiany dla seniorów

Wraz z początkiem tego roku pasażerowie Zakładu Komunikacji Miejskiej w Zawierciu w wieku pomiędzy 70. a 75. rokiem życia stracili możliwość bezpłatnego podróżowania. Zmiana ta spotkała się z dużym sprzeciwem, więc gmina Zawiercie nie wyklucza, że przywróci bezpłatne przejazdy dla tej grupy seniorów.

Tekst **JACEK MADEJA**, zdjęcia **ARKADIUSZ ŁAWRYWIANIEC**

Przywilej korzystania z bezpłatnych przejazdów zachowały osoby, które ukończyły 75. rok życia (mogą jeździć bez konieczności kasowania biletu, na podstawie dowodu osobistego lub innego dokumentu z fotografią, stwierdzającego tożsamość i wiek), oraz pasażerowie ze znacznym stopniem niepełnosprawności, osoby całkowicie niezdolne do pracy i samodzielnej egzystencji, w tym osoby ociemniałe oraz ich przewodnicy (w tych przypadkach podstawą jest legitymacja wydana przez Państwowy Zespół Orzekania ds. Osób

Niepełnosprawnych lub orzeczenie lekarza orzecznika ZUS, łącznie z dokumentem z fotografią stwierdzającą tożsamość osoby).

Chodzi o 200 tysięcy złotych

Zmiany, które weszły w życie od 1 stycznia 2017 roku, dotyczą osób pomiędzy 70. a 75. rokiem życia oraz „osób niepełnosprawnych ze schorzeniami narządu ruchu i niewidomych z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności lub całkowicie niezdolnych do pracy”. Do końca 2016 roku te dwie

► Streszczenie

Od 1 stycznia 2017 r., decyzją Rady Miejskiej w Zawierciu, przestała obowiązywać ulga polegająca na bezpłatnych przejazdach komunikacją miejską dla pasażerów między 70. a 75. rokiem życia oraz pasażerów z mniejszym stopniem niepełnosprawności. W zamian wprowadzono bilet roczny lub półroczny w bardzo preferencyjnych cenach 120 zł i 70 zł. Wprowadzenie opłatności dla wspomnianej grupy mieszkańców wywołała sprzeciw, więc władze Zawiercia zastanawiają się jeszcze, czy nie przywrócić bezpłatnych przejazdów.

► Summary

Zawiercie – Changes For Seniors

Pursuant to the decision of the City Council in Zawiercie the concession consisting in free of charge travels by passengers at age from 70 to 75 and for passengers with a smaller degree of disability ceased to be in force as of the 1st January 2017. As a replacement an annual or semi-annual ticket was introduced at very preferential prices of PLN 120 and 70, respectively. The introduction of payments for the aforementioned group of residents resulted in objection, so the Zawiercie authorities have been still thinking, whether to reinstate the free of charge travels.

► **Słowa kluczowe:** taryfa, bezpłatne przejazdy, przejazdy ulgowe

► **Keywords:** tariff, free travels, concessionary travels

O pozbawieniu bezpłatnych przejazdów pasażerów między 70. a 75. rokiem życia oraz pasażerów z mniejszym stopniem niepełnosprawności zdecydowali radni

Zawiercia podczas sesji, która odbyła się 30 listopada 2016 roku. W myśl nowych przepisów od początku 2017 roku za bilet stałej jazdy trzeba już zapłacić. Można kupić bilet roczny, który kosztuje 120 złotych lub półroczny za 70 złotych.

- grupy również miały zagwarantowane darmowe przejazdy. W tym celu musiały co prawda odebrać tak zwany bilet stałej jazdy, ale jego wydanie było bezpłatne. Jak wyjaśniają przedstawiciele zawierciańskiego magistratu, wydawanie biletów stałej jazdy miało ułatwić policzenie, ilu jest pasażerów korzystających z tej ulgi.

O pozbawieniu bezpłatnych przejazdów pasażerów między 70. a 75. rokiem życia oraz pasażerów z mniejszym stopniem niepełnosprawności zdecydowali radni Zawiercia podczas sesji, która odbyła się 30 listopada 2016 roku. W myśl nowych przepisów, od początku 2017 roku za bilet stałej jazdy trzeba już zapłacić. Można kupić bilet roczny, który kosztuje 120 złotych, lub półroczny – za 70 złotych.

– Staraliśmy się tak skalkulować kwotę, żeby nie była wysoka. Jeśli wykupi się roczny bilet, to wychodzi dziennie niecałe 33 grosze za korzystanie z komunikacji miejskiej. To powinna być atrakcyjna cena. W przypadku tych osób zrezygnowaliśmy z bezpłatnych przejazdów, żeby uporządkować finanse spółki i wprowadzić oszczędności. Według szacunków, dzięki temu wpływy Zakładu Komunikacji Miejskiej powinny się zwiększyć o 200 tysięcy złotych. To również część szerszego planu zmian, które w najbliższym czasie ma przejść ZKM – argumentuje Łukasz Czop, rzecznik Urzędu Miejskiego w Zawierciu.

Zmiany odbierające nadane wcześniej przywileje zawsze wiążą się ze sprzeciwem. Do tematu dotyczącego bezpłatnych przejazdów dla osób między 70. i 75. rokiem życia zawierciański magistrat ma wrócić w połowie roku

Wyraźny sprzeciw

Wprowadzenie odpłatności za bilet stałej jazdy spotkało się jednak z wyraźnym sprzeciwem pasażerów. Z jednej strony, z informacji przekazanych przez ZKM wynika, że sprzedaż tych biletów w pierwszych miesiącach nie była wysoka. – Choć trudno na razie na podstawie jednego miesiąca wyciągać wnioski. Tym bardziej że styczeń był mroźny, co na pewno sprawiło, że część osób starszych ograniczyła wyjścia z domu – zastrzega Joanna Brodzik-Kot, prezes zarządu ZKM.

Mieszkańcy dają też wyraz swojemu niezadowoleniu podczas spotkań z przedstawicielami magistratu, dzwonią lub piszą listy. – Na spotkaniach o tę kwestię często pytany jest prezydent Zawiercia. Oprócz indywidualnych osób w tej sprawie interwenują również stowarzyszenia i organizacje. Ostatnio na przykład dostaliśmy pismo ze Związku Niewidomych. Widać, że pasażerom, którzy korzystali z tej ulgi, trudno zaakceptować zmianę, która zakłada nawet niezbyt wygórowaną odpłatność za przejazdy – podkreśla Łukasz Czop.

Dlatego – jak zaznacza rzecznik – niewykluczone, że bezpłatne przejazdy dla pasażerów między 70. a 75. rokiem życia i osób z mniejszym stopniem niepełnosprawności powrócą. – Przez cały czas przyglądamy się sprawie. Sprawdzimy, jaka będzie reakcja ludzi w kolejnych miesiącach, a czas dajemy sobie do połowy roku. Wtedy powinniśmy podjąć ostateczną decyzję. W grę wchodzi przywrócenie bezpłatnych przejazdów, ale brane

pod uwagę są również inne pomysły. Na przykład, żeby odpłatność za kartę stałej jazdy pozostawić, ale za to obniżyć wiek seniorów, którzy będą mogli z niej korzystać, a co za tym idzie – zwiększyć liczbę pasażerów, którzy będą mogli korzystać z przejazdów w promocyjnej cenie – dodaje rzecznik magistratu w Zawierciu.

Konieczność wymiany floty

Warto tutaj dodać, że wśród radnych z Zawiercia pojawił się również pomysł z całkiem przeciwnego bieguna. Rozważali oni nawet wprowadzenie całkowicie darmowej komunikacji. Pomysł jednak szybko upadł, bo ZKM, oprócz Zawiercia, obsługuje również przejazdy na terenie pięciu gmin, więc wymagałoby to porozumienia z pozostałymi samorządami. Nie zmienia to faktu, że ZKM szuka właśnie pomysłu na nową formułę funkcjonowania. Aby było to możliwe, ZKM we wrześniu minionego roku z zakładu budżetowego został przekształcony w spółkę prawa handlowego. Poprzednia formuła prawna wiązała właścicielowi ręce, bo gmina mogła dotować ZKM jedynie kwotą, która nie przekraczała 50 procent przychodów zakładu budżetowego. Teraz inwestycje mają być większe.

– Najbardziej palącą sprawą jest wymiana taboru. Obecnie nasza flota to niespełna trzydzieści autobusów, spośród których jedynie siedem to solbusy z 2012 roku. Reszta to stare pojazdy, jeszcze z poprzedniego wieku. Przy okazji wymiany taboru staramy się też zoptymalizować jego wielkość. Na niektórych trasach nie potrzebujemy długich autobusów, więc już kupiliśmy jednego minibusu i przygotowujemy się do kupna trzech mikrobusów – wylicza prezes Brodzik-Kot. Plany zakupu kolejnych piętnastu autobusów (8,5- i 10,5-metrowych) ma gmina.

Flota ZKM w Zawierciu liczy 30 autobusów, z czego siedem to solbusy z 2012 roku

Zmiany w rozkładzie i przebiegach linii

Prezes ZKM podkreśla, że zmiany szykują się też w rozkładzie i przebiegu linii autobusowych. – Nasze miasto jest dość rozległe, na dodatek obsługujemy też sąsiednie gminy. Dlatego chcemy się teraz skupić na przewozach w samym Zawierciu, tak żeby w centrum miasta komunikacja publiczna była alternatywą dla transportu samochodowego. Mamy w planie wyznaczenie dodatkowych przystanków i utworzenie nowych linii. Jedna na przykład mogłaby łączyć cmentarze, bo z tych połączeń korzysta wiele osób, głównie starszych, a kolejna to linia szkolna – mówi prezes ZKM.

Brodzik-Kot nie wyklucza też zmiany w rozkładach jazdy i dalszych zmian w taryfie biletowej, które mogłyby przyciągnąć pasażerów do autobusów. Od 1 stycznia ZKM wprowadził rodzaj czasowego biletu sieciowego, który obowiązuje w granicach trzech gmin i jest ważny przez trzy godziny od skasowania (normalny bilet kosztuje 4,8 zł, ulgowy – 2,4 zł). Tę zmianę pasażerowie ocenili pozytywnie.

Roczny budżet ZKM wynosi około 7 milionów złotych. 4 miliony złotych to dotacja od gminy Zawiercie. Reszta to przychody ze sprzedaży biletów, rekompensaty z innych gmin, obsługiwanych przez ZKM, oraz pozostałe przychody, na przykład z wynajmu powierzchni reklamowych na przystankach. ■

Jacek Madeja | dziennikarz zajmujący się tematyką komunikacji publicznej